

REFERAT DE APROBARE

I. Cadrul de reglementare

Potrivit *Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, persoanele prevăzute de această lege au obligația să întocmească situații financiare anuale individuale potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

Pentru operatorii economici, reglementările contabile se emit de către Ministerul Finanțelor Publice.

Operatorii economici aplică la această dată *Reglementările contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009, cu modificările și completările ulterioare*, întocmind situații financiare anuale individuale în baza acestor reglementări.

Începând cu exercițiul financiar al anului 2007, societățile comerciale ale căror valori mobiliare la data bilanțului sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată aplică *Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS)* la întocmirea situațiilor financiare consolidate. Această cerință decurge din prevederile *Regulamentului (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate*.

Potrivit prevederilor art. 1 din *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară* începând cu exercițiul financiar al anului 2012, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată au obligația de a aplica IFRS la întocmirea situațiilor financiare anuale individuale.

Pentru exercițiul financiar al anului 2012, situațiile financiare anuale individuale în baza IFRS se întocmesc prin retratarea informațiilor din contabilitatea organizată în baza *Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009, cu modificările și completările ulterioare*.

În acest scop, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată retratează, potrivit IFRS, datele și informațiile din contabilitate și din bilanța de verificare întocmită la 31 decembrie 2012 în baza *Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009, cu modificările și completările ulterioare*, obținându-se astfel bilanța de verificare la 31 decembrie 2012.

Bilanța de verificare la 31 decembrie 2012 rezultată în urma retratării în baza IFRS este documentul contabil utilizat pentru verificarea înregistrării corecte în contabilitate a operațiunilor de retratare efectuate de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, precum și principalul instrument pe baza căruia se întocmesc situațiile financiare anuale individuale la 31.12.2012 în baza IFRS.

II. Necesitatea elaborării proiectului Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată

Protecția investitorilor și păstrarea încrederii în piețele financiare reprezintă un aspect important urmărit în procesul de armonizare contabilă, în scopul oferirii acestora de informații utile pentru luarea deciziilor.

Datorită încrederii pe care o implică un sistem de raportare în baza IFRS, companiile care aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) pot avea acces mai ușor la resursele necesare finanțării.

Reglementările contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene aplicabile operatorilor economici, inclusiv societăților comerciale ale căror valori mobiliare la data bilanțului sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, cuprind și unele tratamente contabile preluate din IFRS.

Există, totuși, diferențe semnificative în ceea ce privește tratamentele contabile prevăzute de reglementările naționale și IFRS, precum și modul de prezentare a informațiilor, ceea ce face ca situațiile financiare anuale individuale întocmite în baza celor două reglementări să fie diferite, atât în ceea ce privește indicatorii economico-financieri, cât și modul de prezentare a acestora.

Întocmirea și publicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată a două seturi distincte de situații financiare anuale individuale, respectiv în baza reglementărilor conforme cu directiva comunitară și a IFRS, pot genera interpretări din partea utilizatorilor acestor informații, inclusiv de către investitorii actuali și potențiali.

Situațiile financiare anuale întocmite de entitățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată trebuie să fie explicite și să ofere investitorilor și finanțatorilor, în special, informațiile de care aceștia au nevoie în luarea deciziilor.

Totodată, având în vedere necesitatea deschiderii pieței naționale către piețele externe și nevoia atragerii de capital, se impune instituirea unui cadru de reglementare financiar care să asigure comparabilitatea informațiilor publicate de companiile naționale cu cele referitoare la entități similare tranzacționate pe alte piețe.

1. Aspecte reglementate prin proiectul de ordin

Prin proiectul de ordin s-a urmărit reglementarea, în principal, a următoarelor aspecte:

- aplicarea reglementărilor contabile prevăzute în Anexa la proiectul de ordin, împreună cu prevederile legii contabilității, ale IFRS adoptate potrivit procedurii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate, precum și cu alte prevederi legale aplicabile;
- categoriile de entități care intră în sfera de aplicare a reglementărilor;
- precizarea că situațiile financiare anuale individuale, respectiv situațiile financiare anuale consolidate, au componentele prevăzute de IAS 1;
- în scopul întocmirii situațiilor financiare anuale, entitățile aplică IFRS, inclusiv prevederile IFRS 1 „Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (cu excepția entităților care au declarat explicit și fără rezerve că au întocmit situații financiare anuale în baza IFRS și care se încadrează în cazurile prevăzute expres de IFRS 1);

- entitățile care au optat pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic, potrivit prevederilor art. 27 alin. (3) din legea contabilității, întocmesc situațiile financiare anuale conforme cu IFRS la data aleasă pentru întocmirea acestora;
- entitățile procedează la inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii și evaluarea acestora potrivit prevederilor cuprinse în IFRS;
- obligativitatea auditării, potrivit legii, a situațiilor financiare anuale individuale și consolidate, întocmite în baza reglementărilor contabile conforme cu IFRS;
- odată cu situațiile financiare anuale individuale întocmite de entități în baza reglementărilor contabile conforme cu IFRS, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată vor întocmi o situație care va cuprinde rezultatele retratării, în baza IFRS, a informațiilor din contabilitatea organizată în baza Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009, cu modificările și completările ulterioare;
- începând cu exercițiul financiar al anului 2013, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată țin contabilitatea în baza prevederilor IFRS;
- pentru asigurarea sistemului informațional al statului, Ministerul Finanțelor Publice poate solicita entităților care aplică prevederile ordinului depunerea unei raportări contabile la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice care se întocmește pe baza datelor din bilanța de verificare cuprinzând elemente determinate potrivit prevederilor IFRS.

2. Aspectele reglementate de Proiectul de reglementări contabile conforme cu IFRS (Anexa la proiectul de ordin)

Proiectul de reglementări contabile cuprinde, în principal, aspecte referitoare la evidențierea operațiunilor economico-financiare în baza tratamentelor contabile prevăzute de IFRS, planul de conturi și conținutul conturilor, elaborarea, aprobarea, auditarea și publicarea situațiilor financiare anuale individuale și consolidate.

Principalele elemente cuprinse în proiectul de Reglementări contabile conforme cu IFRS

- Introducerea unor prevederi explicite referitoare la unele elemente care, potrivit IFRS, nu mai pot fi recunoscute ca active (exemplu: eliminarea cheltuielilor de constituire din categoria imobilizărilor necorporale, având în vedere criteriile de recunoaștere a unei imobilizări necorporale, precum și tratamentul contabil prevăzut de IAS 38);
- introducerea de conturi distincte de venituri și cheltuieli pentru evidențierea potrivit IAS 38 și IAS 16, a diferențelor rezultate cu ocazia reevaluării ulterioare a imobilizărilor necorporale și corporale, respectiv conturile 755 „Venituri din reevaluarea imobilizărilor necorporale și corporale” și 655 „Cheltuieli din reevaluarea imobilizărilor necorporale și corporale”;
- evidențierea investițiilor imobiliare într-un cont nou introdus, având în vedere prevederile IAS 40 „Investiții imobiliare”;

- introducerea unor conturi pentru evidențierea activelor biologice (contul 241 „Active biologice”) și a produselor agricole (contul 305 „Produse agricole”), având în vedere prevederile IAS 41 „Agricultura”;
- introducerea unui cont distinct pentru evidențierea activelor imobilizate clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării (contul 311 „Active imobilizate deținute în vederea vânzării”), potrivit IFRS 5, inclusiv conturi de pierderi și câștiguri din deprecierea/aprecierea valorii acestora;
- introducerea de conturi noi pentru evidențierea impozitului pe profit amânat, conform IAS 12;
- introducerea în capitalurile proprii a unor conturi distincte pentru elemente precum: beneficiile acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii (ct. 1031 „Beneficii acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii”), componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse (ct. 1032 „Componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse”);
- deschiderea în cadrul contului 105 „Rezerve din reevaluare” de conturi distincte pentru evidențierea rezervelor din reevaluarea imobilizărilor necorporale și a celor corporale;
- deschiderea în cadrul contului 117 „Rezultatul reportat” a unui cont distinct pentru evidențierea surplusului din reevaluare inclus în rezerva din reevaluare (contul 1175 “Rezultatul reportat reprezentând surplusul realizat din rezerve din reevaluare”);
- restructurarea conturilor de provizioane din cadrul grupei 15 „Provizioane”, în sensul punerii de acord cu terminologia prevăzută de IFRS;
- restructurarea conturilor de venituri și cheltuieli corespunzător modificărilor efectuate asupra conturilor de active și datorii;
- introducerea de conturi distincte de venituri și cheltuieli pentru evidențierea modificării valorii juste a investițiilor imobiliare înregistrate potrivit modelului bazat pe valoarea justă, respectiv conturile 7561 “Câștiguri din evaluarea la valoarea justă a investițiilor imobiliare” și contul 6561 “Pierderi din evaluarea la valoarea justă a investițiilor imobiliare”;
- în cadrul conturilor de venituri și cheltuieli au fost introduse conturi noi pentru evidențierea scoaterii din evidență a unei investiții imobiliare, respectiv conturile 7562 “Venituri din cedarea investițiilor imobiliare” și 6562 “Cheltuieli cu cedarea investițiilor imobiliare”;
- introducerea de conturi distincte de venituri și cheltuieli pentru evidențierea modificării valorii juste a activelor biologice, respectiv a produselor agricole;
- în cadrul conturilor de venituri și cheltuieli au fost introduse conturi noi pentru evidențierea cedării activelor biologice, respectiv conturile 7573 “Venituri din cedarea activelor biologice” și 6573 “Cheltuieli cu cedarea activelor biologice”.

Menționăm că proiectul de ordin a făcut obiectul analizei în cadrul ședinței din data de 30.07.2012 a Comisiei tehnice a Consiliului Contabilității și Raportărilor Financiare (CCRF), la care au participat și reprezentanți ai principalelor firme de audit, precum și ai Direcției Generale Legislație Cod Fiscal din Ministerul Finanțelor Publice, dedicată clarificării unor aspecte legate de aplicarea IFRS de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, precum și în cadrul ședinței Consiliului Superior al CCRF din data de 8 august a.c.

Având în vedere cele de mai sus, a fost elaborat proiectul de *Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată*, pe care vi-l supunem spre aprobare.

Georgeta PETRE,

Director